

1989. évi 15. törvényerejű rendelet
a menekültek helyzetére vonatkozó 1951. évi júliust hó 28. napján elfogadott egyezmény valamint
a menekültek helyzetére vonatkozóan az 1967. évi január hó 31. napján létrejött jegyzőkönyv
kihirdetéséről¹

(A Magyar Népköztársaság csatlakozási okiratának letétbe helyezése az Egyesült Nemzetek Főtitkáránál az 1989. évi március hó 14. napján megtörtént. Az egyezmény a Magyar Népköztársaság tekintetében az 1989. évi június hó 12. napján, a jegyzőkönyv az 1989. évi március hó 14. napján hatályba lépett.)

1. § A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa a menekültek helyzetére vonatkozó 1951. évi július hó 28. napján elfogadott egyezményt (továbbiakban: egyezmény), valamint a menekültek helyzetére vonatkozóan az 1967. évi január

2. § Az egyezmény és a jegyzőkönyv eredeti angol nyelvű szövege, illetve a hivatalos magyar nyelvű fordítása a következő:

CONVENTION RELATING TO THE STATUS OF REFUGEES
SIGNED AT GENEVA, ON 28 JULY 1951

A MENEKÜLTEK HELYZETÉRE VONATKOZÓ EGYZEMÉNY

(Elfogadta 1951. július 28-án az Egyesült Nemzetek meghatalmazottainak a menekültek és hontalan személyek helyzetéről a Közgyűlés 1950. december 14-i 429. (V) számú határozata alapján rendezett konferenciája. Hatályba lépett: 1954. április 22-én, összhangban a 43. cikkel.)

BEVEZETÉS

A Magas Szerződő Felek,

Annak figyelembevételével, hogy az Egyesült Nemzetek Alapokmánya és a Közgyűlés által 1948. december 10-én elfogadott Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozata megerősítette azt az elvet, hogy ez alapvető jogok és szabadságok az embereket megkülönböztetés nélkül illetik meg,

Figyelembe véve, hogy az Egyesült Nemzetek több alkalommal is kifejezésre juttatta a menekültekért érzett aggodalmát és arra törekedett, hogy biztosítsa a menekültek számára ezen alapvető jogok és szabadságok lehető legszélesebb körű gyakorlását,

Figyelembe véve, hogy kívánatos lenne a menekültek helyzetére vonatkozó korábbi nemzetközi egyezmények felülvizsgálata és egységesítése, valamint e jogi eszközök körének és az általuk nyújtott védelemnek új megállapodással történő kiterjesztése,

Figyelembe véve, hogy a menedék nyújtása aránytalanul nehéz terhet jelenthet bizonyos országok számára, és azt, hogy egy olyan problémának a kielégítő megoldása, amelynek nemzetközi hatókörét és természetét az Egyesült Nemzetek elismerte, nem képzelhető el nemzetközi együttműködés nélkül,

Kifejezésre juttatva azt az óhajt, hogy minden állam, amely a menekültek problémájának társadalmi és humanitárius jellegét elismeri, minden tőle telhetőt megtesz annak megakadályozására, hogy e probléma az államok közötti feszültség okozója legyen,

Tudomásul véve, hogy az Egyesült Nemzetek Menekültügyi Főbiztosát azzal bízták meg, hogy ellenőrizze a menekültek védelmét szolgáló nemzetközi egyezményeket,

továbbá elismerve, hogy e probléma megoldására hozott intézkedések hatékony összehangolása az államoknak a Főbiztossal való együttműködésétől függ,

Az alábbiakban állapodtak meg:

I. Fejezet

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. Cikk

A „menekült” fogalmának meghatározása

A. Az Egyezmény alkalmazásában a „menekült” fogalma alkalmazandó minden olyan személyre, aki:

(1) Menekültnek minősült az 1926. május 12-i és 1928. június 30-i Megállapodások, vagy az 1933. október 28-i és az 1938. február 10-i Egyezmények, az 1939. szeptember 14-i Jegyzőkönyv, vagy a Nemzetközi Menekültügyi Szervezet Alapokmánya szerint;

¹ A kihirdetés napja: 1989. augusztus 30. Végrehajtására lásd az 1989: 19. törvényerejű rendeletet és a 101/1989. (IX. 28.) MT rendeletet.

A Nemzetközi Menekültügyi Szervezet fennállása idején hozott, e jogosultságot el nem ismerő határozata nem zárja ki a menekült státusz megadását olyan személyeknek, akik megfelelnek az e rész 2. bekezdésében foglalt feltételeknek.

(2) Aki 1951. január 1. előtt történt események következtében faji, vallási okok, nemzeti hovatartozása, illetve meghatározott társadalmi csoporthoz való tartozása, avagy politikai meggyőződése miatti üldözéstől való megalapozott félelme miatt az állampolgársága szerinti országon kívül tartózkodik, és nem tudja, vagy az üldözéstől való vélelmében nem kívánja annak az országnak a védelmét igénybe venni; vagy aki állampolgársággal nem rendelkezve és korábbi szokásos tartózkodási helyén kívül tartózkodva ilyen események következtében nem tud, vagy az üldözéstől való félelmében nem akar oda visszatérni.

Olyan személy esetében, aki több állampolgársággal rendelkezik, az „állampolgársága szerinti ország” kifejezés jelenti mindazokat az országokat, amelyeknek e személy állampolgára és nem tekinthető az állampolgársága szerinti ország védelmét nélkülöző személynek, az, aki megalapozott félelmen alapuló okok nélkül nem vette igénybe azon országok valamelyikének védelmét, amelynek állampolgára.

B. (1) Az Egyezmény alkalmazásában az 1. Cikk A. részében szereplő az „1951. január 1. előtt történt események” kifejezés vagy

a) „az Európában 1951. január 1. előtt történt eseményeket”, vagy pedig

b) „az Európában vagy máshol 1951. január 1. előtt történt eseményeket” jelenti; és minden Szerződő Államnak aláírásakor, megerősítéskor vagy csatlakozáskor nyilatkoznia kell arról, hogy e jelentések közül melyiket alkalmazza az Egyezményből fakadó kötelezettségi szempontjából.

(2) Bármely Szerződő Állam, amely az a) változatot fogadta el, a b) változat elfogadásával bármikor kiterjesztheti kötelezettségeit, ha erről írásban értesíti az Egyesült Nemzetek Főtitkárát.

C. Megszűnik az Egyezmény alkalmazhatósága az A. rész rendelkezéseinek hatálya alá tartozó olyan személy esetén, aki:

(1) Önkéntesen ismét igénybe vette állampolgársága szerinti ország védelmét; vagy

(2) Elvesztett állampolgárságát önkéntesen visszaszerezte, vagy

(3) Új állampolgárságot szerzett és élvezzi az új állampolgársága szerinti ország védelmét, vagy

(4) Önkéntesen visszatelepül abba az országba, amelyet elhagyott, vagy amelyen kívül tartózkodott az üldözéstől való félelmében; vagy

(5) Már nem utasíthatja el állampolgársága szerinti országa védelmének igénybevételét, mivel megszűntek azok a körülmények, amelyek alapján őt menekültként elismerték; E bekezdés nem alkalmazható az e cikk A. (1) részének hatálya alá tartozó olyan menekültre, aki korábbi üldözéséből fakadó alapos okokat tud az állampolgársága szerinti országa védelmének visszautasítására felhozni;

(6) Bár nem rendelkezik állampolgársággal, visszatérhet abba az országba, ahol korábbi szokásos tartózkodási helye volt, mivel megszűntek azok a körülmények, amelyekkel kapcsolatban őt menekültként elismerték. E bekezdés nem alkalmazható az e cikk A. (1) részének hatálya alá tartozó olyan személyre, aki korábbi üldözéséből fakadó alapos okokat tud korábbi szokásos tartózkodási helyére való visszatérés megtagadására felhozni.

D. Az Egyezmény nem alkalmazható azokra a személyekre, akik jelenleg nem az Egyesült Nemzetek Menekültügyi Főbiztosától, hanem az Egyesült Nemzetek valamely más szervétől vagy ügynökségétől kapnak védelmet vagy támogatást. Ha ez a védelem vagy támogatás bármely okból anélkül szűnt meg, hogy e személyek helyzetét az Egyesült Nemzetek Közgyűlésének megfelelő határozataival összhangban véglegesen rendezték volna, e személyeket *Ipsso-facto* megilletik az Egyezmény által biztosított előnyök.

E. Az Egyezmény nem alkalmazható olyan személyre, akinek a tartózkodási helye szerinti ország illetékes hatóságai olyan jogokat és kötelezettségeket biztosítanak, amelyek az adott ország állampolgárságának birtoklásához fűződnek.

F. Az Egyezmény rendelkezései nem alkalmazhatók az olyan személyre, akiről alapos okkal feltételezhető, hogy

a) Béke elleni, háborús-, vagy emberiség elleni, az ilyen bűncselekményekről rendelkező nemzetközi okmányokban meghatározott bűncselekményt követett el;

b) A menedéket nyújtó országon kívül, az országba menekültként történő befogadását megelőzően súlyos, nem politikai bűncselekményt követett el;

c) Az Egyesült Nemzetek céljaiba és elveibe ütköző cselekményekben bűnös.

2. Cikk
Általános kötelezettségek

Minden menekültnek kötelezettségei vannak azzal az országgal szemben, ahol tartózkodik, különösképpen az, hogy magát az ország törvényeinek és szabályainak, valamint a közrend fenntartása érdekében hozott intézkedéseknek alávesse.

3. Cikk
A megkülönböztetés tilalma

A Szerződő Államok az Egyezmény rendelkezéseit a menekültekre faji, vallási vagy származási ország szerinti megkülönböztetés nélkül alkalmazzák.

4. Cikk
Vallás

A Szerződő Államok területükön a menekülteknek vallásuk szabad gyakorlása, illetve gyermekeik vallási nevelésének szabadsága terén legalább olyan kedvező elbánást biztosítanak, mint saját állampolgáraiknak.

5. Cikk
Az egyezményen kívül biztosított jogok

Az Egyezmény egyetlen rendelkezése nem érintheti hátrányosan azokat a jogokat és kedvezményeket, amelyeket egy Szerződő Állam az Egyezményen kívül biztosít a menekülteknek.

6. Cikk
Az „azonos körülmények” fogalma

Az Egyezmény alkalmazásában az „azonos körülmények” fogalom azt jelenti, hogy bármely követelményt (ideértve az átmeneti tartózkodásra vagy a tartózkodás időtartamára és feltételeire vonatkozó követelményt), amelyet az egyénnek, ha nem lenne menekült teljesítenie kellene ahhoz, hogy a kérdéses jogot élvezhesse, ténylegesen teljesítenie kell, azon követelmények kivételével, amelyeknek természetüknél fogva a menekült nem tehet eleget.

7. Cikk
A viszonosság alóli kivétel

1. A Szerződő Állam a menekültek számára általában az idegenekkel azonos elbánást biztosít, kivéve, ha jelen Egyezmény ennél kedvezőbb rendelkezést tartalmaz.
2. Három évi tartózkodást követően a menekültek mentesülnek a jogi viszonosság alól a Szerződő Államok területén.
3. Viszonosság hiányában is a Szerződő Államok továbbra is biztosítják a menekültek számára azokat a jogokat és kedvezményeket, amelyek már az Egyezménynek az államra nézve történt hatályba lépésének napján is megillették őket.
4. A Szerződő Államok, viszonosság hiányában is kedvezően fogják megvizsgálni a 2. és 3. bekezdésben foglaltakon túlmenő jogok és kedvezmények biztosításának lehetőségét a menekültek részére, valamint a viszonosság alóli kivétel megadását olyan menekülteknek, akik nem felelnek meg a 2. és 3. bekezdésben szereplő feltételeknek.
5. A 2. és 3. bekezdés egyaránt vonatkozik az Egyezmény 13., 18., 19., 21. és 22. cikkeiben felsorolt jogokra és kedvezményekre, valamint azokra a jogokra és kedvezményekre, amelyekről az Egyezmény nem rendelkezik.

8. Cikk
Mentesség a kivételes intézkedések alól

A Szerződő Államok nem alkalmaznak olyan kivételes intézkedéseket, amelyek valamely idegen állam állampolgárának személyével, vagyonával vagy érdekeivel kapcsolatban foganatosíthatók pusztán állampolgárságuk miatt olyan menekültekkel szemben, akik formailag ilyen állam állampolgárai. Azok

e Szerződő Államok, amelyek törvényhozása nem teszi lehetővé az e cikkben foglalt általános elv alkalmazását, megfelelő esetben kivételeket tesznek az ilyen menekültek javára.

9. Cikk

Ideiglenes intézkedések

Az Egyezmény egyetlen rendelkezése sem zárja ki, hogy valamely Szerződő Állam háború vagy más súlyos és kivételes körülmények között egy meghatározott személlyel kapcsolatban ideiglenesen olyan intézkedéseket tegyen, amelyeket az állam biztonsága szempontjából szükségesnek tart, amíg megállapítja, hogy az adott személy ténylegesen menekült és ügyében az intézkedések fenntartására az állam biztonsága érdekében van szükség.

10. Cikk

A tartózkodás folyamatosága

1. Ha egy menekültet a II. világháború idején erőszakkal elhurcoltak és egy Szerződő Állam területére vitték és ez a tartózkodási helye, kényszerű átmeneti tartózkodásának időtartamát úgy kell tekinteni, mintha jogszerűen tartózkodott volna e területen.

2. Ha egy menekültet a II. világháború idején erőszakkal egy Szerződő Állam területéről elhurcoltak, de az Egyezmény hatálybalépését megelőzően visszatért oda, azért hogy ott letelepedjen, az elhurcolást megelőző és az azt követő időszakot minden olyan esetben, amikor megszakítás nélküli tartózkodást kell igazolni, ilyen megszakítás nélküli időszaknak kell tekinteni.

11. Cikk

Menekült tengerészek

Azon menekültek esetében, akik egy Szerződő Állam lobogója alatt közlekedő hajón szabályosan, mint a legénység tagjai szolgálnak, ez a Szerződő Állam jóindulatúan fogja elbírálni területén való letelepedésüket, részükre utazási okmány kiállítását, vagy pedig ideiglenes befogadásukat területére, különösen annak érdekében, hogy megkönnyítse más országban való letelepedésüket.

II. Fejezet

JOGI HELYZET

12. Cikk

Személyi állapot

1. A menekült személyi állapotára nézve az állandó lakóhelye szerinti ország joga az irányadó, ha ilyen nincs, akkor pedig a tartózkodási hely szerinti ország joga.

2. A Szerződő Államok tiszteletben tartják a menekült korábban szerzett és személyi állapotától függő jogait, különösen a házassághoz fűződő jogokat, amennyiben ezek összhangban állnak, ha ez szükséges az adott Szerződő Állam joga által követelt formásokkal, és feltéve hogy olyan jogokról van szó, amelyeket az adott állam joga akkor is elismert volna, ha a személy nem vált volna menekültté.

13. Cikk

Ingó- és ingatlan tulajdon

A Szerződő Államok ingó- és ingatlan tulajdon, illetve az ehhez kapcsolódó más jogok megszerzése, valamint ingó és ingatlan tulajdonra vonatkozó bérleti vagy más szerződés tekintetében a menekültnek a lehető legkedvezőbb elbánást biztosítják, de semmi esetre sem kedvezőtlenebbet annál, amilyent azonos körülmények között általában az idegeneknek biztosítanak.

14. Cikk

Művészeti jogok és ipari tulajdonjog

Az ipari tulajdonjog, amilyen a találmány, az ipari minta, a védjegy és a kereskedelmi név, továbbá az irodalmi, művészeti és tudományos művekhez fűződő jogok védelme tekintetében a menekült abban az országban, amelyben szokásos tartózkodási helye van, az adott ország állampolgáraival azonos oltalomban részesül.

Minden más Szerződő Állam területén a menekült ugyanolyan oltalomban részesül, mint azon a területen annak az államnak az állampolgárai, amelynek területén a menekült szokásos tartózkodási helye van.

15. Cikk
Az egyesülés joga

Nem politikai és anyagi hasznot nem hajtó egyesületek továbbá szakszervezetek tekintetében a Szerződő Államok azt a legkedvezőbb elbánást biztosítják a területükön jogszerűen tartózkodó menekülteknek, amelyet azonos körülmények között egy idegen állam állampolgárainak biztosítanak.

16. Cikk
Igazságszolgáltatás

1. A menekült bármely Szerződő Állam területén szabadon fordulhat a bíróságokhoz.
2. A menekült abban a Szerződő Államban, ahol szokásos tartózkodási helye van, az állampolgárokkal azonos elbánást élvez az igazságszolgáltatás tekintetében, ideértve a jogsegélyt és perköltségbiztosíték alóli mentességet is.
3. A menekült a szokásos tartózkodási helyén kívüli országban a 2. bekezdésben hivatkozott ügyekben olyan elbánást élvez, amelyet a szokásos tartózkodási helye szerinti ország állampolgára.

III. Fejezet
KERESŐ FOGLALKOZÁS

17. Cikk
Fizetett munkavállalás

1. A Szerződő Államok a keresettel járó munkavállalás tekintetében a területükön jogszerűen tartózkodó menekülteknek ugyanazt a legkedvezőbb elbánást biztosítják, mint amit azonos körülmények között egy idegen ország állampolgárainak biztosítanak.
2. Mindazonáltal idegenekre vagy azok alkalmazására vonatkozó olyan megszorító intézkedések, amelyek a hazai munkaerőpiac védelmét szolgálják, nem alkalmazhatók azzal a menekülttel szemben, aki az Egyezménynek az adott Szerződő Állam tekintetében történő hatálybalépésekor már mentesítve volt azok hatálya alól, vagy aki megfelel az alábbi feltételek egyikének:
 - a) Legalább 3 éve tartózkodik az országban;
 - b) Házastársa a tartózkodási helye szerinti ország állampolgára. A menekült nem hivatkozhat az e rendelkezésekben biztosított kedvezményre ha házastársát elhagyta;
 - c) Olyan gyermeke vagy gyermekei vannak, akik a tartózkodási hely szerinti ország állampolgárai.
3. A Szerződő Államok jóindulatúan mérlegelik minden menekült keresettel járó munkavállaláshoz való jogának közelítését az állampolgárok és különösen az olyan menekültek munkavállalási jogához, akik munkaerő toborzás, illetve bevándorlási program keretében léptek be az országba.

18. Cikk
Önálló tevékenység

A Szerződő Államok a jogszerűen területükön tartózkodó menekülteknek biztosítják a lehető legkedvezőbb elbánást önálló mezőgazdasági, ipari, kisipari vagy kereskedelmi tevékenység folytatásához, illetve kereskedelmi és ipari társaságok alapításához, de semmi esetre sem kedvezőtlenebbet, mint általában az idegeneknek hasonló körülmények között biztosítanak.

19. Cikk
Szabadfoglalkozás

1. Minden Szerződő Állam a területén jogszerűen tartózkodó olyan menekülteknek, akik az adott állam illetékes hatósága által elismert diplomával rendelkeznek és szabad foglalkozást kívánnak folytatni, biztosítja a lehető legkedvezőbb elbánást, de semmiképpen sem kedvezőtlenebbet, mint amit általában hasonló körülmények között az idegeneknek biztosít.

2. A Szerződő Államok, jogszabályaikkal és alkotmányukkal összhangban, erőfeszítéseket tesznek annak érdekében, hogy azokon a területeken, amelyeknek nemzetközi kapcsolataiért felelősek, biztosítsák az ilyen menekültek városokon kívüli letelepedését.

IV. Fejezet **JÓLÉTI KÉRDÉSEK**

20. Cikk Elosztás

Ahol olyan, az egész lakosságra kiterjedő elosztási rendszer működik, amely a hiánycikkek általános elosztását szabályozza, a menekülteket az állampolgárokkal azonos elbánásban részesítik.

21. Cikk Lakás

Amennyiben a lakás-ellátást jogszabályok szabályozzák, vagy az állami hatóságok ellenőrzése alá tartozik, a Szerződő Államok a jogszerűen területükön tartózkodó menekülteknek a lehető legkedvezőbb elbánást biztosítják, de semmi esetre sem kedvezőtlenebbet, mint amit általában azonos körülmények között idegeneknek biztosítanak.

22. Cikk Közoktatás

1. A Szerződő Államok állampolgáraikkal azonos elbánást biztosítanak a menekülteknek az alapfokú oktatás tekintetében.
2. A Szerződő Államok a nem alapfokú oktatás, így különösen a tanintézményekbe való felvétel, a külföldi iskolai bizonyítványok, diplomák és fokozatok elismerése, tandíjak elengedése és ösztöndíjak odaítélése tekintetében, a lehető legkedvezőbb elbánást biztosítják a menekülteknek, de semmi esetre sem kedvezőtlenebbet, mint amit általában azonos körülmények között idegeneknek biztosítanak.

23. Cikk Állami segély

A Szerződő Államok a területükön jogszerűen tartózkodó menekülteket állami segélyek és támogatások tekintetében állampolgáraikkal azonos elbánásban részesítik.

24. Cikk Munkaiügyi szabályozás és társadalombiztosítás

1. A Szerződő Államok a területükön jogszerűen tartózkodó menekülteket az állampolgáraikkal azonos elbánásban részesítik az alábbiak tekintetében:
 - a) Fizetés, ideértve a családi pótlékot is, ha ez része a fizetésnek, munkaidő, túlóra-térítés, fizetett szabadnapok, otthon végzett munkával kapcsolatos korlátozások, a foglalkoztatás alsó korhatára, szakmai gyakorlat és képzés, női munka és fiatalok alkalmazása, valamint a kollektív szerződésből származó előnyök, amennyiben e kérdéseket jogszabályok rendezik vagy államigazgatási hatóságok ellenőrzik.
 - b) Társadalombiztosítás (munkahelyi balesetekre, foglalkozási betegségekre, terhességre, betegségre, munkaképtelenségre, öregségre, halálra, munkanélküliségre, tartási kötelezettségekre vonatkozó jogi szabályozás, illetve minden egyéb olyan kérdés, amelyet a belső jog a társadalombiztosítási rendszer körébe utal) az alábbi korlátozásokkal:
 - i) Megfelelő intézkedések írhatók elő a megszerzett és megszerzés alatt álló jogok fenntartásáról.
 - ii) A tartózkodás szerinti ország joga előírhat külön rendelkezéseket az állami költségvetésből² fizetendő kedvezményekre, vagy részleges kedvezményekre, illetve olyan járadéokra nézve, amelyet olyan személyeknek folyósítanak, akik nem felelnek meg a rendes nyugdíjfolyósításhoz előírt feltételeknek.

² Az 1992. évi XXXVIII. törvény 126. §-ára tekintettel az állami költségvetés alatt a központi költségvetést kell érteni.

2. A menekültnek munkahelyi baleset, vagy foglalkozási betegség következtében bekövetkezett halála esetén, a kártérítéshez való jogot nem befolyásolja az a tény, hogy a kedvezményezett lakóhelye a Szerződő Állam területén kívül van.

3. A Szerződő Államok kiterjesztik a menekültekre azokat a kedvezményeket, amelyeket egymás között kötött, vagy a jövőben kötendő egyezményeikben a megszerzett és megszerzés alatt álló társadalombiztosítással kapcsolatos jogok megtartása tekintetében biztosítanak olyan feltételekkel, amelyek az ezen egyezményeket aláíró államok állampolgáira vonatkoznak.

4. A Szerződő Államok jóindulatúan megvizsgálják azon kedvezményeknek a menekültekre történő kiterjesztését, amelyeket az adott Szerződő Államok és más, az egyezményben nem részes államok között bármely időpontban hatályban levő hasonló megállapodások biztosítanak.

V. Fejezet

ÁLLAMIGAZGATÁSI INTÉZKEDÉSEK

25. Cikk

Államigazgatási segítség

1. Ha valamely jognak a menekült által történő gyakorlása egyébként egy olyan külföldi állam hatóságainak segítségét igényelné, amelyhez a menekült nem fordulhat, az a Szerződő Állam, amelynek területén a menekült tartózkodik, gondoskodik arról, hogy akár saját hatóságai, akár valamely nemzetközi szerv útján ezt a segítséget megkapja.

2. Az 1. bekezdésben említett hatóság vagy hatóságok úgy adják ki vagy felügyeletük alatt úgy adják ki a menekülteknek ezeket az okmányokat, illetve igazolásokat, mint ahogy az idegeneknek nemzeti hatóságuk adná ki, vagy továbbítaná ezeket.

3. Az így kiadott dokumentumok, illetve igazolások helyet tesítik az idegeneknek nemzeti hatóságuk által kiadott vagy továbbított hivatalos iratokat és ellenkező bizonyításig hitelesnek tekintendők.

4. Eltekintve attól a kivételes elbánástól, amelyet az arra rászoruló személyeknek biztosítanak, az itt említett szolgáltatásokért díjak szedhetők, amelyek azonban mérsékelt összegűek és arányban állnak azokkal a díjakkal, amelyeket hasonló szolgáltatásokért az állampolgároknak kifizetnek.

5. E cikk rendelkezései nem érintik a 27. és 28. cikkeken foglaltakat.

26. Cikk

Mozgásszabadság

Minden Szerződő Állam biztosítja a jogot a területén jogszerűen tartózkodó menekülteknek arra, hogy megválasszák tartózkodási helyüket és szabadon mozoghassanak az ország területén azon szabályok figyelembe vételével, amelyek általában az idegenekre azonos körülmények között vonatkoznak.

27. Cikk

Személyi okmány

A Szerződő Államok személyi okmányt állítanak ki minden olyan menekültnek, aki nem rendelkezik érvényes útiokmánnyal.

28. Cikk

Útiokmány

1. A Szerződő Államok a területükön jogszerűen tartózkodó menekültek részére külföldre utazás céljából útiokmányt állítanak ki, hacsak nyomós állambiztonsági vagy közrendi okok mást nem követelnek; az okmányokra az Egyezményhez csatolt Függelék rendelkezései az irányadók. A Szerződő Államok ilyen útiokmányt állíthatnak ki a területükön levő más menekülteknek is; különösen jóindulatúan fogják mérlegelni az útiokmány kiállítását olyan a területükön levő menekültek számára, akik nem tudnak útiokmányt beszerezni abból az országból, ahol a jogszerű tartózkodási helyük van.

2. A Szerződő Államok elismerik a menekülteknek korábbi nemzetközi egyezmények alapján, az azokban részes államok által kiállított útiokmányokat és ezeket úgy tekintik, mint ha e cikk alapján állították volna ki őket.

29. Cikk
Pénzügyi terhek

1. A Szerződő Államok semmilyen címen nem vetnek ki más vagy magasabb vámokat, költségeket és adókat a menekültekre, mint amilyeneket saját állampolgáraikra hasonló körülmények között kivetnek, illetve kivethetnének.
2. Fenti bekezdés nem zárja ki olyan szabályok alkalmazását a menekültek tekintetében, amelyek az államigazgatási okiratok, ideértve a személyi okmányt is, idegeneknek történő kiállításáért beszedett díjakat rendezik.

30. Cikk
Vagyontárgyak áttelepítése

1. A Szerződő Állam jogszabályaival összhangban engedélyezi a menekülteknek, hogy a területére bevitt vagyontárgyaikat áttelepítsék egy másik országba, ahová újratelepedés céljából befogadták őket.
2. A Szerződő Állam jóindulatúan bírálja el a menekültek arra irányuló kérelmét, hogy engedélyezze azon vagyontárgyaik áttelepítését, bárhol is található azok, amelyek szükségesek a letelepedésükhöz egy másik országban, ahol befogadták őket.

31. Cikk
A menedéket nyújtó ország területén jogtalanul tartózkodó menekültek

1. A Szerződő Államok az országba való jogellenes belépésük, vagy tartózkodásuk miatt nem sujtják büntetéssel azokat a menekülteket, akik közvetlenül olyan területről érkeztek, ahol életük, vagy szabadságuk az 1. cikkben foglalt meghatározás értelmében veszélyeztetve volt, és akik engedély nélkül lépnek be területükre, illetőleg tartózkodnak ott, feltéve, hogy haladéktalanul jelentkeznek a hatóságoknál és kellőképpen megindokolják jogellenes belépésüket, illetőleg jelenlétüket.
2. A Szerződő Államok nem korlátozzák az ilyen menekültek mozgási szabadságát a szükséges mértéket meghaladóan és ilyen korlátozásokat csak addig alkalmaznak, amíg jogi helyzetük az illető országban rendezést nem nyert, illetőleg más országba nem nyernek bebocsátást. A Szerződő Államoknak az ilyen menekültek számára megfelelő határidőt kell engedélyezni, illetőleg a szükséges támogatást meg kell adni ahhoz, hogy más országba bebocsátást nyerjenek.

32. Cikk
Kiutasítás

1. A Szerződő Államok nem utasítják ki a területükön jogszerűen tartózkodó menekülteket, kivéve állambiztonsági vagy közrendi okok alapján.
2. Az ilyen menekült kiutasítása csak megfelelő jogi eljárás során hozott határozat alapján történhet. Hacsak állambiztonsági szempontok ezt ki nem zárják, a menekültnek meg kell engedni, hogy bizonyítékot szolgáltatson saját maga tisztázása céljából, illetőleg, hogy az illetékes hatósághoz, vagy az illetékes hatóság által kijelölt személyhez, vagy személyekhez fellebbezzen és ott megfelelően képviseltesse magát.
3. A Szerződő Államoknak ilyen esetben méltányos határidőt kell engedélyezniük a menekültek számára, hogy bebocsátást kérhessenek más országba. A Szerződő Államok fenntartják maguknak a jogot, hogy a közbeeső idő alatt megtegyék az általuk szükségesnek tartott belső intézkedéseket.

33. Cikk
A kiutasítás vagy visszaküldés („refoulement”) tilalma

1. Egyetlen Szerződő Állam sem utasítja ki vagy küldi vissza („refouler”) a menekültet azon ország területének határára, ahol élete vagy szabadsága faji, vallási okokból, nemzeti hovatartozása miatt, vagy abból az okból van veszélyeztetve, hogy bizonyos társadalmi csoporthoz tartozik, vagy bizonyos politikai véleményét vall.
2. A jelen rendelkezésből folyó kedvezmény azonban nem illeti meg azt a menekültet, akiről alaposan feltehető, hogy veszélyezteti annak az országnak biztonságát, amelynek területén van, vagy aki mivel különösen súlyos bűncselekményért jogerősen elítélték, veszélyt jelent az illető ország lakosságára nézve.

34. Cikk
Honosítás

A Szerződő Államok a lehető legnagyobb mértékben megkönnyítik a menekültek beilleszkedését és meghonosodását. Különösen mindent elkövetnek azért, hogy meggyorsítsák az állampolgárság megszerzéséhez szükséges eljárást és lehetőleg csökkentsék az ilyen eljárással járó díjakat és költségeket.

VI. Fejezet
VÉGREHAJTÁSI ÉS ÁTMENETI RENDELKEZÉSEK

35. Cikk
A nemzeti hatóságok együttműködése az Egyesült Nemzetekkel

1. A Szerződő Államok vállalják, hogy együttműködnek az Egyesült Nemzetek Menekültügyi Főbiztosának Hivatalával, vagy az Egyesült Nemzetek más olyan szervével, amely ezt felváltja, a szervezet feladatainak teljesítésében és különösképpen segítik az Egyezmény rendelkezései alkalmazásának ellenőrzésében.

2. A Szerződő Államok annak érdekében, hogy lehetővé tegyék hogy az Egyesült Nemzetek Menekültügyi Főbiztosának Hivatala, illetve az Egyesült Nemzetek más olyan szerve, amely ezt felváltja, jelentést tegyen az Egyesült Nemzetek illetékes szervének, megfelelő formában ellátják a kért információkkal és statisztikai adatokkal:

- a) A menekültek körülményeiről,*
- b) Az egyezmény alkalmazásáról, és*
- c) Azokról a jogszabályokról, szabályokról és rendeletekről, amelyek a menekültekre vonatkozóan hatályban vannak vagy a jövőben hatályba léphetnek.*

36. Cikk
Tájékoztatás a nemzeti törvényhozásról

A Szerződő Államok értesítik az Egyesült Nemzetek Főtitkárát azokról a törvényekről és jogszabályokról, amelyeket az Egyezmény végrehajtásának biztosítására alkotnak.

37. Cikk
Kapcsolat a korábbi egyezményekkel

Az Egyezmény, a 28. Cikk 2. bekezdésének érintése nélkül, az Egyezményben részes felek tekintetében az 1922. július 5-i, az 1924. május 31-i, az 1926. május 12-i, az 1928. június 30-i és az 1955. július 30-i Megállapodások, az 1933. október 28-i és az 1938. február 10-i Egyezmények, az 1939. szeptember 14-i Jegyzőkönyv, valamint az 1946. október 15-i Megállapodás helyébe lép.

VII. Fejezet
ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

38. Cikk
Viták rendezése

Az Egyezmény részesei között az Egyezmény értelmezésére vagy alkalmazására vonatkozó bármely vitát, ha az más módon nem rendezhető, a vitában részes bármely fél kérésére a Nemzetközi Bíróság elé kell terjeszteni.

39. Cikk
Aláírás, megerősítés és csatlakozás

1. Az Egyezmény 1951. július 28-án, Genfben nyílik meg aláírásra és azt követően az Egyesült Nemzetek Főtitkáránál helyezik letétbe. Az Egyesült Nemzetek Európai Hivatalánál 1951. július 28-tól augusztus 31-ig áll nyitva aláírásra, majd az Egyesült Nemzetek székhelyén nyitják meg újra aláírásra 1951. szeptember 17-től 1952. december 31-ig.

2. Az Egyezmény aláírásra nyitva áll az Egyesült Nemzetek minden Tagállama számára, valamint más olyan Államok számára, amelyeket meghívtak a menekültek és hontalan személyek helyzetéről rendezett meghatalmazotti konferenciára, vagy amelyeket a Közgyűlés aláírásra felhívott. Az Egyezményt meg kell erősíteni és a megerősítő okiratot az Egyesült Nemzetek Főtitkáránál kell letétbe helyezni.

3. Az Egyezmény 1951. július 28-tól csatlakozásra nyitva áll az e cikk 2. bekezdésben szereplő Államok számára. A csatlakozás a csatlakozási okiratnak az Egyesült Nemzetek Főtitkáránál való letétbehelyezésével történik.

40. Cikk

Területi záradék

1. Bármely Állam aláíráskor, megerősítéskor, vagy csatlakozáskor kijelentheti, hogy az Egyezmény kiterjed minden vagy valamely olyan területre, amelynek nemzetközi kapcsolataiért felelős. E nyilatkozat attól az időponttól érvényes, amikor az Egyezmény a szóban forgó Államra nézve hatályba lép.

2. Ezt követően bármely kiterjesztés az Egyesült Nemzetek Főtitkárához intézett írásbeli közléssel történik és attól a naptól számított 90. napon lép hatályba, amelyen az Egyesült Nemzetek Főtitkára az értesítést kézhez vette, illetve az Egyezménynek a szóban forgó Állam tekintetében történő hatályba lépésének napján, attól függően, hogy melyik a későbbi időpont.

3. Olyan területek esetén, amelyekre az Egyezményt nem terjesztették ki aláíráskor, megerősítéskor, illetve csatlakozáskor, az érdekelt Államok mérlegelik az Egyezmény alkalmazásának kiterjesztéséhez szükséges intézkedések megtételét, ahol ezt az alkotmányos rendelkezések megkívánják, a terület Kormányára hozzájárulásának fenntartásával.

41. Cikk

Szövetségi záradék

Szövetségi vagy nem egységes Állam esetén az alábbi rendelkezések az irányadók:

a) Az Egyezmény olyan cikkei tekintetében, amelyek a szövetségi törvényhozás hatáskörébe tartoznak, a Szövetségi Kormány kötelezettségei azonosak az olyan Felek kötelezettségeivel, amelyek nem Szövetségi Államok.

b) Az Egyezmény olyan cikkei tekintetében, amelyek a Szövetséget alkotó olyan államok, tartományok, vagy kantonok jogalkotó hatáskörébe tartoznak, amelyek a Szövetség alkotmányos rendszerében nem kötelezhetők törvény alkotásra, a Szövetségi Kormány a lehető legrövidebb időn belül kedvező ajánlással hívja fel az államok, tartományok vagy kantonok figyelmét e cikkekre.

c) Az Egyezményben részes Szövetségi Állam bármely más Szerződő Államnak az Egyesült Nemzetek Főtitkára által továbbított kérésére felvilágosítást ad a Szövetségnek, illetve a Szövetséget alkotó államoknak az Egyezmény adott rendelkezésére vonatkozó jogáról és gyakorlatáról, valamint arról is hogy jogalkotói vagy más intézkedés milyen mértékben segítette az adott rendelkezés érvényesülését.

42. Cikk

Fenntartások

1. Aláírás, megerősítés vagy csatlakozás alkalmával bármely állam fenntartást tehet az Egyezmény cikkeihez, kivéve az 1., 3., 4., 16 (1), 33. és 36—46. cikkeket.

2. Bármely állam, amely e cikk 1. bekezdésével összhangban fenntartást tesz, az Egyesült Nemzetek Főtitkárához intézett közléssel, bármikor visszavonhatja azt.

43. Cikk

Hatálybalépés

1. Az Egyezmény a hatodik megerősítő vagy csatlakozási okirat letétbe helyezésétől számított 90. napon lép hatályba.

2. Az Egyezmény minden olyan állam tekintetében, amely a hatodik megerősítő vagy csatlakozási okirat letétbe helyezését követően erősíti meg az Egyezményt, illetve csatlakozik ahhoz, a megerősítő vagy csatlakozási okirat letétbe helyezésétől számított 90. napon lép hatályba.

*44. Cikk
Felmondás*

1. Bármely Szerződő Állam bármikor felmondhatja az Egyezményt az Egyesült Nemzetek Főtitkárához intézett írásbeli közléssel.
2. A felmondás az érdekelt állam tekintetében egy évvel azután lép hatályba, hogy az Egyesült Nemzetek Főtitkára az erről szóló értesítést kézhez vette.
3. Bármely állam, amely a 40. Cikk szerinti nyilatkozatot, illetve közlést tett, azt követően bármely időpontban írásban értesítheti az Egyesült Nemzetek Főtitkárát arról, hogy az értesítés kézhezvételétől számított 1 év elteltével az Egyezmény hatálya megszűnik az említett területre nézve.

*45. Cikk
Felülvizsgálat*

1. Bármely Szerződő Állam az Egyesült Nemzetek Főtitkárához intézett írásbeli közléssel kérheti az egyezmény felülvizsgálatát.
2. Az Egyesült Nemzetek Közgyűlése javaslatot tesz a kéressel kapcsolatos esetlegesen szükséges lépésekre.

*46. Cikk
Az Egyesült Nemzetek Főtitkárának értesítései*

Az Egyesült Nemzetek Főtitkára tájékoztatja az Egyesült Nemzetek tagállamait és a 39. Cikk szerinti nem tagállamokat:

- a) az 1. Cikk B részével kapcsolatos nyilatkozatokról és közlésekről;
- b) a 39. Cikk szerinti aláírásokról, megerősítésekről és csatlakozásokról;
- c) a 40. Cikk szerinti nyilatkozatokról és közlésekről;
- d) a 42. Cikk szerinti fenntartásokról és visszavonásokról;
- e) az egyezmény 43. Cikke alapján történő hatálybalépéséről;
- f) a 44. Cikk szerinti felmondásokról és értesítésekről;
- g) a 45. Cikk szerinti felülvizsgálati kérelmekről.

ENNEK HITELÉÜL alulírottak, kellő meghatalmazással rendelkezve, Kormányuk nevében aláírták az Egyezményt.

Készült Genfben, az 1951. év július hó 28. napján egy példányban, amelynek angol és francia nyelvű szövege egyaránt hiteles és amely az Egyesült Nemzetek levéltárába kerül letétbehelyezésre, és amelynek hitelesített másolatait megküldik az Egyesült Nemzetek minden tagállamának és a 39. Cikkben említett nem tagállamoknak.

FÜGGELÉK

1. bekezdés

1. Az Egyezmény 28. Cikkében hivatkozott útiokmány a mellékelt minták alapján készül.
2. Az okmányt legalább két nyelven állítják ki, amelyek közül az egyik angol vagy francia.

2. bekezdés

A kiállító ország szabályaitól függően, a gyermekeket a szülő, vagy kivételes körülmények fennállása esetén, egy másik nagykorú menekült útiokmányába vezethetik be.

3. bekezdés

Az okmány kiállításáért kiszabott illetékek nem haladják meg a nemzeti útlevelek illetékének legalacsonyabb mértékét.

4. bekezdés

A speciális és kivételes esetektől eltekintve az okmány a lehető legtöbb országra lesz érvényes.

5. bekezdés

Az okmány, a kiállító hatóság döntése szerint egy vagy két évig érvényes.

6. bekezdés

1. Az okmány érvényességének megújítása vagy meghosszabbítása a kiállító hatóság feladata, mindaddig amíg a tulajdonos jogszerűen nem telepedett le más területen és jogszerűen a kiállító hatóság területén tartózkodik. Új okmány kiállítása, azonos feltételek mellett, a korábbi okmányt kiállító hatóság feladata.

2. Az erre felhatalmazott diplomáciai vagy konzuli hatóságok felhatalmazást kapnak a kormányaik által kiállított útiokmányok érvényességének meghosszabbítására, 6 hónapnál nem hosszabb időszakra.

3. A Szerződő Államok jóindulatúan mérlegelik olyan menekültek útiokmányai érvényességének meghosszabbítását, illetve új okmányok kiállítását olyan menekülteknek, akik már nem tartózkodnak jogszerűen ezen a területen és nem tudnak útiokmányt beszerezni jogszerű tartózkodási országuktól.

7. bekezdés

A Szerződő Államok elismerik az Egyezmény 28. Cikkének rendelkezéseivel összhangban kiállított okmányok érvényességét.

8. bekezdés

Annak az országnak az illetékes hatóságai, amely országba a menekült utazni kíván, ha készek őt befogadni és ehhez vízumra van szükség, a vízumot arra az okmányra adják, aminek tulajdonosa.

9. bekezdés

1. A Szerződő Államok vállalják átutazó vízum kiadását azoknak a menekülteknek, akik úticéljuk szerinti terület vízumát beszerezték.

2. A vízum kiadását olyan indokkal lehet megtagadni, amellyel a vízum kiadását bármely külföldi számára megtagadhatják.

10. bekezdés

A kilépő, beutazó vagy átutazó vízumok illetéke nem haladja meg a külföldi útlevelekre kiadott vízumok illetékének legalacsonyabb mértékét.

11. bekezdés

Ha a menekült egy másik Szerződő Állam területén jogszerűen letelepül, a 28. Cikk rendelkezései és feltételei szerint új okmány kiállításáért annak a területnek az illetékes hatósága felelős, amelyhez a menekült folyamodni jogosult.

12. bekezdés

Az új okmányt kiállító hatóság bevonja a régi okmányt és visszaszolgáltatja a kiállító országnak, amennyiben az okmányban az áll, hogy azt vissza kell szolgáltatni, egyébként pedig bevonja az okmányt és megsemmisíti azt.

13. bekezdés

1. Minden Szerződő Állam vállalja, hogy az általa az Egyezmény 28. Cikkével összhangban kiállított útiokmány tulajdonosát az okmány érvényességének ideje alatt bármikor területére visszafogadja.

2. Az előző albekezdés érintetlenül hagyása mellett a Szerződő Állam megkövetelheti az okmány tulajdonosától, hogy tegyen eleget a területéről történő kiutazásra és az oda történő visszatérésre vonatkozó előírásoknak.

3. A Szerződő Államok fenntartják a jogot arra, hogy kivételes esetekben vagy olyan esetekben, amikor a menekült tartózkodását egy meghatározott időtartamra engedélyezik az okmány kiállításakor 3 hónapnál nem rövidebb időszakra korlátozzák azt az időtartamot, amely alatt a menekült visszatérhet.

14. bekezdés

A 13. bekezdésben foglalt rendelkezések kivételével, a Függelék rendelkezései nem érintik a Szerződő Államoknak a területükre történő befogadás, azon való átutazás, az ott történő tartózkodás, illetve letelepedés és az onnan történő kiutazás feltételeit meghatározó jogszabályait és szabályait.

15. bekezdés

Sem az okmány kiadása, sem az abban eszközölt bejegyzések nem határozzák meg, illetve nem érintik a tulajdonos helyzetét, különösen állampolgárságát.

16. bekezdés

Az okmány kiállítása semmilyen módon sem jogosítja a tulajdonosát a kiállító ország diplomáciai, vagy konzuli hatóságainak védelmére és nem ruházza fel e hatóságokat e védelem jogával.

A MENEKÜLTEK HELYZETÉRE VONATKOZÓ JEGYZŐKÖNYV

A Jegyzőkönyvet a Gazdasági és Szociális Tanács 1966. november 18-i 1186 (XLI) számú és a Közgyűlés 1966. december 16-i 2198 (XXI) számú határozatával jóváhagyólag tudomásul vette. Ugyanebben a határozatban a Közgyűlés felkérte a Főtitkárt arra, hogy a Jegyzőkönyv szövegét az V. Cikkben szereplő Államokhoz továbbítsa abból a célból, hogy azok a Jegyzőkönyvhöz csatlakozhassanak.

Hatályba lépett: 1967. október 4-én, összhangban a VIII. cikkel.

A Jegyzőkönyvben részes Államok,

Figyelembe véve, hogy a Menekültek helyzetére vonatkozó 1951. július 28-án létrejött Egyezmény (a továbbiakban: Egyezmény) csak azokra a személyekre terjed ki, akik 1951. január 1. előtt történt események következtében váltak menekültekké,

Figyelembe véve, hogy új menekültügyi problémák jelentek meg az Egyezmény elfogadása óta és hogy az érintett menekültek nem tartoznak az Egyezmény hatálya alá,

Figyelembe véve, hogy kívánatos, hogy minden menekült, aki az Egyezmény meghatározásának megfelel, az 1951. január 1-jei határnaptól függetlenül azonos státuszt élvezzen,

A következőkben állapodtak meg:

I. Cikk

Általános rendelkezés

1. A Jegyzőkönyvben részes Államok vállalják, hogy az Egyezmény 2—34. cikkeit alkalmazzák az alábbiakban meghatározott menekültekre.

2. E Jegyzőkönyv alkalmazásában a „menekült” fogalom, a Cikk 3. bekezdése alkalmazásának kivételével, az Egyezmény 1. Cikke meghatározása szerint bármely személyt jelenti az 1 A (2) Cikkből az „1951. január 1. előtt történt események következtében és ...” valamint „... az ilyen események eredményeként” megjelölés elhagyásával.

3. A Jegyzőkönyvet az abban részes Államok földrajzi korlátozás nélkül alkalmazzák, de az Egyezményben már részes Államok által az Egyezmény 1 B (1) a) Cikkével összhangban tett nyilatkozatok érvényesek a Jegyzőkönyv hatálya alatt is, hacsak nem tesznek az Egyezmény 1 B (2) Cikkével összhangban kiterjesztő nyilatkozatot.

II. Cikk

A Nemzeti Hatóságok együttműködése az Egyesült Nemzetekkel

1. A Jegyzőkönyvben részes Államok vállalják, hogy együttműködnek az Egyesült Nemzetek Menekültügyi Főbiztosának Hivatalával, vagy az Egyesült Nemzetek más olyan szervével, amely ezt felváltja, a szervezet feladatainak teljesítésében, és különösképpen segítik a Jegyzőkönyv rendelkezései alkalmazásának ellenőrzésében.

2. A Jegyzőkönyvben részes Államok annak érdekében, hogy lehetővé tegyék, hogy az Egyesült Nemzetek Menekültügyi Főbiztosának Hivatala, illetve az Egyesült Nemzetek más olyan szerve, amely ezt felváltja, jelentést tegyen az Egyesült Nemzetek illetékes szervének, megfelelő formában ellátják a kért információkkal és statisztikai adatokkal:

- a) A menekültek körülményeiről,
- b) A Jegyzőkönyv alkalmazásáról, és
- c) Azokról a jogszabályokról, szabályokról és rendeletekről, amelyek a menekültekre vonatkozóan hatályban vannak vagy a jövőben hatályba léphetnek.

III. Cikk

Tájékoztató a Nemzeti Törvényhozásról

A Jegyzőkönyvben részes Államok értesítik az Egyesült Nemzetek Főtitkárát azokról a törvényekről és jogszabályokról, amelyeket a Jegyzőkönyv végrehajtásának biztosítására alkotnak.

IV. Cikk

A viták rendezése

A Jegyzőkönyvben részes Államok a Jegyzőkönyv értelmezésére vagy alkalmazására vonatkozó bármely vitát, ha az más módon nem rendezhető, a vitában részes bármely fél kérésére a Nemzetközi Bíróság elé terjesztik.

V. Cikk

Csatlakozás

A Jegyzőkönyv csatlakozásra nyitva áll az Egyezmény minden Részes Állama, valamint az Egyesült Nemzetek tagállamai, vagy valamely szakosított intézmény tagállamai, illetve olyan államok számára, amelyeket az Egyesült Nemzetek Közgyűlése csatlakozásra felhívhatott volna. A csatlakozás a csatlakozási okiratnak az Egyesült Nemzetek Főtitkáránál történő letétbehelyezésével történik.

VI. Cikk

Szövetségi záradék

Szövetségi vagy nem egységes Állam esetén az alábbi rendelkezések az irányadók:

- a) Az Egyezménynek a Jegyzőkönyv I. Cikkének 1. bekezdésével összhangban alkalmazandó olyan cikkei tekintetében, amelyek a szövetségi törvényhozás hatáskörébe tartoznak, a Szövetségi Kormány kötelezettségei azonosak az olyan Szerződő Felek kötelezettségeivel, amelyek nem Szövetségi Államok.
- b) Az Egyezménynek a Jegyzőkönyv I. Cikkének 1. bekezdésével összhangban alkalmazandó olyan cikkei tekintetében, amelyek a Szövetséget alkotó olyan államok, tartományok vagy kantonok jogalkotó hatáskörébe tartoznak, amelyek a Szövetség alkotmányos rendszerében nem kötelezhetők törvényalkotásra, a Szövetségi Kormány a lehető legrövidebb időn belül kedvező ajánlással hívja fel az államok, tartományok vagy kantonok figyelmét e cikkekre.
- c) A Jegyzőkönyvben részes Szövetséges Államok bármely más Részes Államnak az Egyesült Nemzetek Főtitkára által továbbított kérésére felvilágosítást adnak a Szövetségnek, illetve a Szövetséget alkotó államoknak az Egyezménynek a Jegyzőkönyv I. Cikkének 1. bekezdésével összhangban alkalmazandó rendelkezésre vonatkozó jogáról és gyakorlatáról, valamint arról is, hogy jogalkotói vagy más intézkedés milyen mértékben segítette az adott rendelkezés érvényesülését.

VII. Cikk

Fenntartások és nyilatkozatok

1. Csatlakozáskor bármely Állam fenntartást tehet a Jegyzőkönyv IV. Cikkére vonatkozóan, valamint a Jegyzőkönyv I. Cikkével összhangban az Egyezmény bármely rendelkezésére vonatkozóan kivéve az 1., 3., 4., 16. (1) és 33. Cikkben foglalt rendelkezéseket, azzal a megszorítással, hogy az Egyezményben részes Állam által e cikk alapján tett fenntartások hatálya nem terjed ki azokra a menekültekre, akikre az Egyezmény rendelkezései az irányadók.

2. Az Egyezményben részes Államoknak az Egyezmény 42. Cikkével összhangban tett fenntartásai, hacsak azokat vissza nem vonják, alkalmazandók a Jegyzőkönyvből származó kötelezettségeikkel kapcsolatban is.

3. Bármely Állam, amely összhangban e Cikk 1. bekezdésével, fenntartást tett, az Egyesült Nemzetek Főtitkárához intézett írásbeli közléssel bármely időpontban visszavonhatja azt.

4. Azokat a nyilatkozatokat, amelyeket az Egyezmény 40. Cikkének 1. és 2. bekezdésével kapcsolatban tesz egy olyan az Egyezményben részes Állam, amely a Jegyzőkönyvhöz is csatlakozik, érvényesnek kell tekinteni a Jegyzőkönyv tekintetében is, kivéve, ha az érdekelt részes Állam csatlakozáskor ennek ellenkezőjéről értesíti az Egyesült Nemzetek Főtitkárát. Az Egyezmény 40. Cikkének 2. és 3. bekezdése, valamint a 44. Cikk 3. bekezdése mutatis mutandis alkalmazandó a Jegyzőkönyvre.

VIII. Cikk Hatálybalépés

1. A Jegyzőkönyv a 6. csatlakozási okirat letétbehelyezésének napján lép hatályba.

2. Minden olyan Állam tekintetében, amely a 6. csatlakozási okirat letétbehelyezését követően csatlakozik a Jegyzőkönyvhöz, a Jegyzőkönyv a csatlakozási okirat letétbe helyezésének napján lép hatályba.

IX. Cikk Felmondás

1. Bármely Szerződő Állam bármikor felmondhatja a Jegyzőkönyvet az Egyesült Nemzetek Főtitkárához intézett írásbeli közléssel.

2. A felmondás az érdekelt Állam tekintetében egy évvel azután lép hatályba, hogy az Egyesült Nemzetek Főtitkára az erről szóló értesítést kézhez vette.

X. Cikk Az Egyesült Nemzetek Főtitkárának értesítései

Az Egyesült Nemzetek Főtitkára értesíti a fenti V. Cikkben szereplő Államokat a Jegyzőkönyv hatálybalépésének idejéről, a csatlakozásokról, a Jegyzőkönyvhöz fűzött fenntartásokról és a fenntartások visszavonásáról, a Jegyzőkönyv felmondásáról és a Jegyzőkönyvvel kapcsolatos nyilatkozatokról és értesítésekről.

XI. Cikk Letétbe helyezés az Egyesült Nemzetek Titkárságának levéltárában

A Jegyzőkönyv egy példányát, amelynek angol, francia, kínai, orosz és spanyol nyelvű szövege egyaránt hiteles és amit a Közgyűlés Elnöke, valamint az Egyesült Nemzetek Főtitkára aláírt, letétbe helyezik az Egyesült Nemzetek Titkárságának levéltárában.

Az Egyesült Nemzetek Főtitkára megküldi az Egyesült Nemzetek tagállamainak és a többi, az V. Cikkben említett államoknak a Jegyzőkönyv hitelesített példányát."

3. §³

4. § Ez a törvényerejű rendelet kihirdetése napján lép hatályba, az egyezmény rendelkezéseit azonban az 1989. évi június hó 12. napjától, a jegyzőkönyv rendelkezéseit pedig az 1989. évi március hó 14. napjától kell alkalmazni.

5. § A törvényerejű rendelet végrehajtásáról a Kormány rendeletben gondoskodik.

³ A 3. §-t az 1997: CXXXIX. törvény 59. §-ának (5) bekezdése hatályon kívül helyezte 1998. március 1-jével.